

I. ОПШТИ ДЕО

Изради Измена и допуна Просторног плана општине Велико Градиште (у даљем тексту: Измене и допуне плана), приступило се на основу Одлуке о изради измена и допуна Просторног плана општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, број 15/25).

Измене и допуне плана односе се на измену и допуну текстуалног и графичког дела Просторног плана општине Велико Градиште ("Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 25/21) (у даљем тексту: важећи План).

Измене и допуне Просторног плана су мањег обима и односе се на сагледавање потребе проширења грађевинског подручја у катастарским општинама Дољашница, Затоње, Кусиће, Сираково и Средњево, као и редефинисање потреба за површине централне делатности, односно површина јавне намене у оквиру уређајних основа.

Циљ измена и допуна Просторног плана су разрада предметног подручја, анализа капацитета, могућности и ограничења просторних и природних услова. Имајући у виду развој предметног подручја неопходно је преиспитати планска решења, установити нове правце и смернице развоја и ширења насеља, као и усагласити плански документ са плановима вишег реда.

Такође овим изменама обезбедиће се услови за просторно уређење и изградњу објеката, саобраћајница и инфраструктуре, у складу са генералним урбанистичким решењима у широј зони, и планираном саобраћајном матрицом, као и преиспитивање планских решења у складу са потребама уређења и изградње простора.

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/04 и 88/10), донето је Решење о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна плана (Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину број 000705987 2025 07837 004 005 350 146 од 06.03.2025. године).

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Правни основ за израду и доношење Измене и допуне плана садржан је у одредбама:

- Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/09, 81/09, 64/10 – Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – Одлука УС, 50/13 – Одлука УС, 98/13 – Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/2025);
- Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 32/2019, 47/2025 и 40/2026);
- Одлуке о изради измена и допуна Просторног плана општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, број 15/25).

Плански основ за израду Измена и допуна просторног плана општине Велико Градиште су:

- Просторни план Републике Србије 2010. до 2021. године („Службени гласник РС“ бр. 88/2010).
- Регионални просторни план за подручје Подунавског и Браничевског управног округа („Службени гласник РС“, број 8/2015)
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е 80 – Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС“, број 14/2015
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута IБ реда, Ауто-пут Е-75 Београд – Ниш (петља „Пожаревац“) – Пожаревац (обилазница) – Велико Градиште – Голубац („Службени гласник РС“, број 7/2021 и 11/2024).

За потребе израде Измене и допуне Плана прибављени су услови надлежних министарстава, републичких, комуналних предузећа и других институција који се налазе у документационој основи плана и који су уграђени у планска решења. Услови Министарства одбране имплементирани су у Посебном прилогу – Анексу Измена и допуна Просторног плана општине Велико Градиште, као саставном делу плана који није доступан јавности.

Преглед прикупљених података и услова надлежних институција

Назив	Заводни / деловодни број	Датум
ЈКП „Дунав“ Велико Градиште	7671 2025	01.09.2025. год
Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	342-14-12/25	01.09.2025. год
Телеком Србија	383922/3	01.09.2025.год
Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије	4/4-10-0276/2025-0002	04.09.2025. год
НИС а.д. Нови Сад	IZ-2025-23596	08.09.2025. год
Републички хидрометеоролошки завод (РХМЗ)	922-3-126/2025	09.09.2025. год
Акционарско друштво „Електромрежа Србије“ Београд	130-00-UTD-003-1042/2025-002	09.09.2025. год

Општина Велико Градиште (Одељење за друштвене делатности и заједничке послове)	003636244 2025 07837 004 007 000 001	12.09.2025. год
Агенција за управљање лукама	350-125/2025-2	16.09.2025. год
ЈП „Путеви Србије“	VIII Број: 653-18377/	16.09.2025. год
Министарство унутрашњих послова (Сектор за ванредне ситуације)	07.4 број 217-1455/25	19.09.2025. год
ЈП „Србијашуме“	15017	25.09.2025. год
„Инфраструктура железнице Србије“ а.д.	45/2025-125	29.09.2025. год
ЈП „Србијагас“	06-07-11/2433/1	30.09.2025. год
Завод за заштиту природе Србије	03 Бр. 021-3437/2:	2.10.2025. год
Регионални завод за заштиту споменика културе Смедерево	252/2-2025	02.10.2025. год
Министарство одбране (Управа за инфраструктуру)	П број 11486-4	12.12.2025. год
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	003650178 2025 14840 007 000 000 001	25.12.2025. год
Министарство унутрашњих послова, ПС Велико Градиште	03.33.10 број: ЗАМ-947/2025	30.12.2025. год

1.2. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У другом поглављу, у ставу два, мења се година пописа и број становника, тако да сада гласи:

„Територија општине Велико Градиште простира се на површини од 344km² и према последњем попису становништва из 2022. године броји 15.455 становника.“

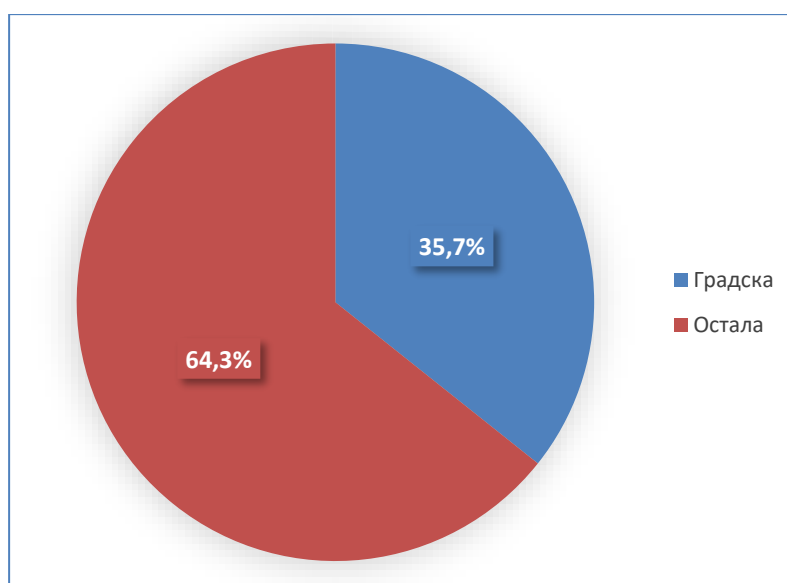
У Табели 1. Списак насеља - катастарских општина, након става три, мењају се подаци о броју становника и сада гласи:

Редни број	Насеље - катастарска општина	Површина km²	Број становника 2022. год.
1.	Бискупље	8,97	285
2.	Велико Градиште	18,35	5518
3.	Гарево	6,97	162
4.	Десине	16,79	427
5.	Дољашница	10,63	284
6.	Ђураково	6,75	249
7.	Затоње	22,04	573
8.	Камијево	7,31	243
9.	Кисиљево	14,10	444
10.	Кумане	11,36	279
11.	Курјаче	20,77	631
12.	Кусиће	14,06	559
13.	Љубиње	11,04	227
14.	Мајиловац	15,54	670
15.	Макце	19,35	666
16.	Острово	11,25	224
17.	Печаница	12,22	247
18.	Пожежено	21,32	517
19.	Поповац	4,25	135
20.	Рам	12,04	176
21.	Сираково	19,37	548
22.	Средњево	9,17	344
23.	Тополовник	17,11	699
24.	Триброде	8,03	377
25.	Царевац	15,73	588
26.	Чешљева Бара	9,37	383

2. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА ПЛАНА

У оквиру дела ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ, поглавље 2.3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ, одељак 2.3.1. Становништво, мењају се подаци из референтних година пописа и сада поглавље гласи:

„Према попису становништва 2022. године на простору општине Велико Градиште је живело 15.455 становника и то у центру Општине 5.518 становника, док је у осталим насељима живело 9.937 становника.

Графикон: Становништво по типу насеља, 2022, (%), Извор: РЗС, 2022.

Просечна величина насеља је 594 становника. Насеље са највећим бројем становника је градско насеље Велико Градиште у којем живи 1/3 становништва Општине. Међу осталим насељима популационом величином се издвајају насеља Макце и Тополовник са нешто више од 660 становника. Популационо најмање насеље Општине према попису 2022. године је Поповац са 135 становника. Тежиште општих демографских одлика општине Велико Градиште је у становништву осталих насеља, у којима живи 2/3 укупног становништва овог простора.

Табела: Упоредни преглед броја становника, 1948-2012.

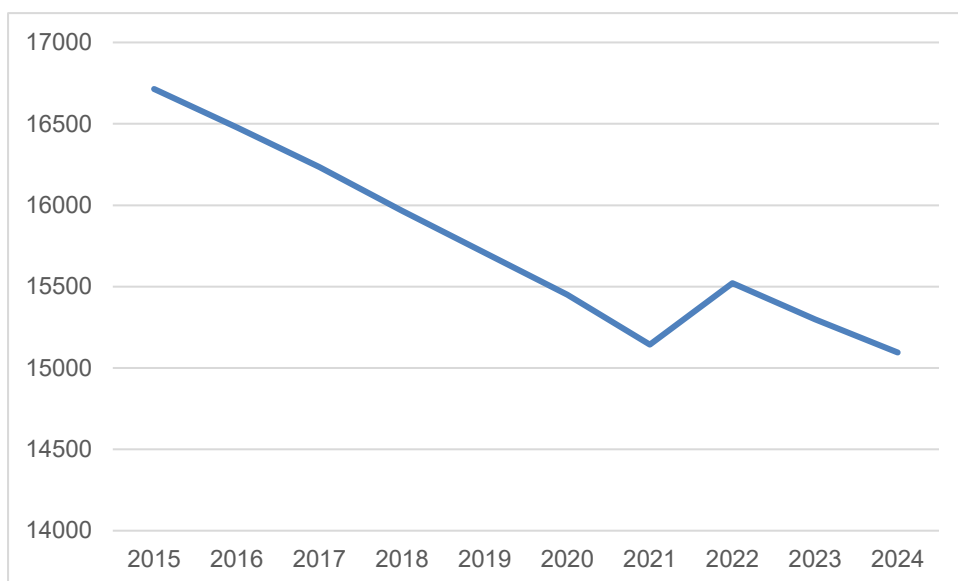
Насеље	Број становника									Индекс промене броја становника 2022/1948
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011	2022	2022/1948
Општина Велико Градиште	27571	28196	27819	28019	27929	27174	20659	17610	15455	56,1
Градска	2783	3264	3391	4075	4977	5973	5658	5825	5518	198,3

Остала		24788	24932	24428	23944	22952	21201	15001	11785	9937	40,1
Бискупље		737	750	738	754	713	605	430	389	285	38,7
Велико Градиште	Г	2783	3264	3391	4075	4977	5973	5658	5825	5518	198,3
Гарево		458	472	470	438	423	404	280	201	162	35,4
Десине		1290	1299	1258	1209	1176	1081	717	519	427	33,1
Дољашница		872	838	822	815	774	768	409	304	284	32,6
Ђураково		664	687	658	577	634	532	338	235	249	37,5
Затоње		1124	1109	1045	1079	1096	1063	749	623	573	51,0
Камијево		574	552	543	547	508	457	347	299	243	42,3
Кисиљево		1124	1110	1124	1086	1009	945	718	552	444	39,5
Кумане		686	677	690	644	617	598	431	324	279	40,7
Курјаче		1420	1408	1440	1427	1378	1335	964	733	631	44,4
Кусиће		1184	1171	1095	1092	999	952	742	686	559	47,2
Љубиње		829	824	781	789	750	660	409	270	227	27,4
Мајиловац		1426	1477	1534	1560	1548	1469	1024	788	670	47,0
Макце		1837	1852	1805	1624	1519	1282	975	820	666	36,3
Острово		420	437	429	408	391	366	300	264	224	53,3
Печаница		823	830	833	824	732	692	453	328	247	30,0
Пожежено		1189	1252	1215	1154	1102	962	799	650	517	43,5
Поповац		299	293	280	352	262	220	190	162	135	45,2
Рам		419	434	409	408	393	359	294	255	176	42,0
Сираково		1295	1334	1307	1331	1274	1201	894	604	548	42,3
Средњево		867	910	866	841	790	693	530	468	344	39,7
Тополовник		1977	1924	1850	1901	1840	1824	1098	832	699	35,4
Триброде		810	821	789	725	707	655	522	457	377	46,5
Царевац		1407	1412	1385	1320	1253	1102	899	744	588	41,8
Чешљева Бара		1057	1059	1062	1039	1064	976	489	278	383	36,2

Извор: РЗС, 2022

На територији општине Велико Градиште изражен је тренд укупне депопулације који датира од друге половине XX века. Наиме, број становника Општине се од 1948-2022. године смањило за готово 12.000 и то са 27.571 на 15.455 лица. Једини пораст броја становника у овом периоду бележи градско насеље, у којем се популација удвостручила (са 2.783 на 5.581 лица), док се на руралном простору којег чини 25 насеља број становника у истом периоду преполовио (са 24.788 становника на 9.937 становника). Једино село које је забележило пораст становника између два пописа је Чешљева Бара, са 278 становника у 2011. години на 383 становника у 2022. години. У свим осталим сеоским насељима у посматраном периоду није забележено повећање броја становника. Најинтензивнији пад броја становника забележен је у попису 2002. године услед промене методологије пописивања, односно искључивања из сталног, уобичајеног становништва лица на раду и боравку у иностранству. С обзиром да је територија Општине изразито емиграционог карактера, јасно је да је промена методологије пописивања значајно утицала на резултате пописа.

Према проценама Републичког завода за статистику, тренд опадања броја становника се наставио и након пописа 2022. године (графикон 1). То значи да се за свега 3 године популација смањила за готово 500 становника, што указује на наставак тренда изразите депопулације.

Графикон: Број становника (годишњи просек), 2015-2024. Извор: РЗС, 2025

Густина насељености Општине износи 45 ст/км^2 што је знатно мање од републичког просека (75 ст/км^2). Највећа концентрација становништва је у једином градском центру - Великом Градишту, где је густина насељености преко 300 ст/км^2 . У оквиру Општине зона концентрације становништва се издваја и непосредно уз централно насеље, дуж путног правца ДП ИБ бр. 34 који је спаја са општином Голубац и Ђердапом. Сва сеоска насеља припадају категорији ретко насељених са вредностима овог показатеља од $20\text{-}50 \text{ ст/км}^2$.

У општини Велико Градиште се у последњих неколико деценија одвијају демографски процеси карактеристични за готово целокупан простор Србије. Изражен је процес старења становништва, услед ниског фертилитета и пораста очекиваног трајања животног века. Такође, укупан број становника опада услед негативног природног прираштаја и емиграције. Још једна карактеристика овог простора је неравномеран просторни размештај становништва и дисбаланс просторно-демографске структуре услед концентрације становништва у градском насељу и дисперзије становништва руралног простора које карактерише неповољна старосна и образовна структура. Истовремено, у руралним подручјима је присутна и економска стагнација, а стопе економске активности су ниже него у многим другим деловима земље. Све то условљава неравнотежу у унутрашњем демографском, функционалном и физиономском развоју појединих насеља. Настављање негативних трендова, поремећај основних контингената становништва, као и друге промене, представљају једну од најзначајнијих препрека у будућем одрживом просторном развоју Општине.

Компоненте популационе динамике

Кључни проблем укупног демографског развитка на територији општине Велико Градиште јесте изражена депопулација у свим деловима Општине услед ниских стопа рађања, недовољних за просту репродукцију и високих стопа смртности, што је условило континуирано опадање природног прираштаја. Вредности природног прираштаја су већ више од пола века негативне или имају веома ниске позитивне вредности (од $0\text{-}1\%$), да би од почетка XXI века интензивно и континуирано опадале, те се данас убрајају у најниже у Србији. У Општини су 2024. године забележена 93 живорођена лица, а стопа наталитета је износила $6,2\%$, што је знатно испод просека за Србију ($9,2\%$). Број умрлих лица је исте године износио 310, а вредност стопе чак $20,5\%$ што је знатно

изнад просека за Србију (14,9‰). Као резултат ове две компоненте, природни прираштај је био негативан, односно 217 лица више је умрло него што се родило, па је вредност стопе износила - 14,4‰, што је више од двоструко од просека за Србију (-5,7‰). Још један показатељ који недвосмислено указује на сву тежину неповољних демографских трендова на овом простору јесте и стопа укупног фертилитета која износи свега 1,3 детета по једној жени (за просто обнављање неопходно је 2,1 дете, а просек за Србију је 1,6). Вредност овог показатеља се дефинише као ниско ниски фертилитет који доводи до изузетно брзог и интензивног опадања броја становника, а чија је рехабилитација веома тешка. Просечна старост мајки при рођењу првог детета је 28,5 година, што представља повољнији показатељ него на нивоу Републике где износи 29,1 године. Ниске репродуктивне норме достигле су критичне вредности и изазвале биолошку депопулацију и убрзано демографско старење.

Према попису становништва 2011. године 5.839 становника или 25,1% укупног броја становништва Општине се налази на раду и боравку у иностранству. Готово 62% становништва Општине од рођења станује у истом месту, док свега 1/3 чини досељено становништво. Од укупног броја миграната чак 89% је учествовало у унутрашњим миграцијама, док је 11% досељено из иностранства. Међу лицима која су се доселила преовлађују мигранти из друге Општине исте области 38% (највише из општина Голубац, Пожаревац, Мајданпек и Кучево), потом следи досељавање из друге области - 31%, и у нешто мањем проценту локалне миграције из насеља у истој општини - 30%. Слабљење локалних миграција указује на транзицију миграционих кретања и повећавање њене дистанце, али суштински говори о исцрпљеним популационим потенцијалима сеоских насеља Општине из којих су се у претходним деценијама регрутовали мигранти. У категорији спољних миграција, становништво из република бивше СФРЈ чини 66% свих досељених из иностранства.

Подаци миграционе статистике који се односе на унутрашња пресељавања указују на то да општина Велико Градиште од 2007. године бележи негативне вредности миграционог салда, што говори о томе да се из Општине сваке године више становника исели него што се у њу досели. (табела).

Табела: Компоненте промене броја становника, 2013-2017, (‰)

	2013	2014	2015	2016	2017
Укупна промена броја становника	-12,2	-13,2	-14,5	-14,0	-15,6
Природни прираштај	-11,1	-12,0	-12,7	-11,5	-13,3
Миграциони салдо	-1,2	-1,2	-1,8	-2,5	-2,3

Извор: РЗС, 2018.

Структурне одлике становништва

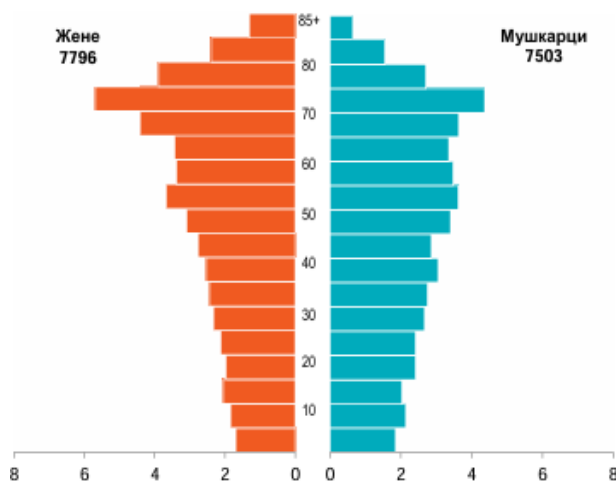
Становништво општине Велико Градиште представља једну од најстаријих популација у Србији, са просечном старошћу од 47,98 година у време пописа 2022. године. Према попису становништва 2022. године 2.489 становника је било у узрасту 0–19 година, што је готово 1000 становника мање него у претходном попису 2011. године. Са друге стране, број лица старијих од 65 година износио је 2022. године, 4.700, што је 700 више него пре једну деценију, а готово двоструко више од пописаног броја младих исте године (2022). Треба напоменути да је по први пут у попису 2011. године забележен већи број старијих него младих становника, а овај тренд се наставља Индекс старења јасно показује интензитет процеса старења, односно повећање удела лица са више од 60

година, али и смањење младих у узрасту од 0-19 година. Према попису 2011. године индекс старења је износио 180,8, а 2023. године чак 234, што значи да на једну младу особу долази двоструко више старијих од 60 година. Очекивано трајање живота износи 75 година (2023). Ови подаци јасно указују на интензитет процеса демографског старења, посебно у руралним срединама (РЗС, 2023; ППОВГ, 2021). У селима општине Велико Градиште сваки други становник је старији од 40 година, односно сваки четврти старији од 60 година (План развоја, 2023).

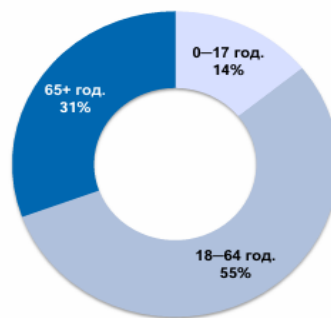
Становништво према старосним групама и полу, 2022–2023.

	2022		2023	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	386	427	368	418
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	497	507	484	506
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	235	302	241	292
Деца старости 0–17 година	1058	1157	1034	1142
Број младих (15–29 година)	1001	1178	983	1151
Радни контингент становништва (15–64 година)	4311	4648	4241	4602
Укупан број становника	7938	7583	7796	7503

Извор: Процене становништва, РЗС

Становништво према старосним групама, 2023.

Извор: Процене становништва, РЗС

Графикони: Старосна пирамида и становништво према старосним групама, 2023. Извор: РЗС, 2024.

Старење и емиграција становништва посебно угрожавају сеоско становништво Општине, смањује се удео радно способног становништва чиме се губи способност за одрживо управљање природним добрима. Образовна структура становништва је неповољнија у поређењу са просеком за Србију. Према подацима из 2022. године, чак 1.223 лица је без или са непотпуним образовањем. Завршену основну школу има 4,948, док је 4.978 лице са средњим образовањем. Више и високо образовање има свега 10% становништва Општине и то 503 више, а 1.053 лица високо образовање.

Број предшколске деце (0-6 година) у централним и подручним одељењима износи 390, од чега у подручним свега 101 дете. Од пет посматраних сеоских насеља, једино у Сиракову има подручно одељење вртића који похађа само 5 деце. У Великом Градишту се налазе 4 основне матичне школе са 21 подручним (издвојеним) одељењем. Само једна матична школа се налази у градском насељу док су преостале 3 школе и сва подручна одељења у осталим насељима. Просечан број ученика у основним школама је изузетно низак, посебно у подручним одељењима. У подручним школама одељења млађих разреда имају у просеку по 9 ђака, а старијих 1,5. Како је просечан број деце у вишим разредима у матичним школама значајно виши од нижих разреда, претпоставка је да старија деца путују у матичне школе. Укупан број ученика се у последњих 20 година значајно смањило. Као пример смањења броја ђака можемо навести школу у Средњеву, која је имала највише ученика почетком 21. века (107), али се тај број преполовио на 57 ђака. Данас (2025) ову школу похађа 32 ђака и то 5 у комбинованом одељењу од 3 разреда, 7 у V разреду некомбинована одељења, 2 у VI разреду некомбинована одељења, 10 у VII разреду некомбинована одељења и 8 ученика у VIII разреду. Најмањи број ђака је имала школа у Дољашници, свега 5 и на почетку и на крају посматраног периода, док је 2015. године забележен највећи број ђака 11.

Негативни демографски индикатори се директно одражавају и на карактеристике становништва према економској активности. Овај контингент становништва према Попису 2022. године је бројао 4.290 активног становништва међу којима је запослених било 3.372, незапослених 523, а 463 лица је тражило први посао. Коефицијент економске зависности у Општини расте, јер се број активних лица спорије повећава од заједничког броја издржаваних лица и лица с личним приходом, што узрокује озбиљне социо-економске проблеме у одрживом просторном развоју.

На територији Општине, према попису из 2022. године има 5.800 домаћинстава, од чега је 2.260 у градском и 3.540 у осталим насељима. Број домаћинстава се повећавао у периоду од 1948-2011. године, да би на почетку XXI века забележио значајно опадање. Просечна величина домаћинства се током времена смањивала, и данас износи 2,1 чланова. Највећи број домаћинстава су једночлана (1.677), потом следе двочлана (1.657), затим број вишечланих домаћинстава знатно опада.

Становништво - планска концепција и планска решења

Имајући у виду значај предвиђања демографске будућности на нижим територијалним нивоима, због специфичног вида планирања, урађене су и пројекције становништва на нивоу Општине. Најважнија одлика кретања пројектованог становништва у наредним деценијама је наставак одвијања процеса депопулације. Број становника ће наставити да опада, интензивније до 2052. године, што ће значити и смањивање емиграционог потенцијала Општине. На нивоу државе, али и на нижим регионалним и локалним нивоима претпоставља се побољшање економске ситуације (уз очекивање да ће Република Србија постати члан Европске уније), смањење незапослености, али ће се наставити процес демографског старења.

Процене броја становника указују да је настављен вишедеценијски, континуирани тренд депопулације. С обзиром да се Општина налази у зони традиционалне емиграције, демографски развита у будућности ће суштински зависити од миграционе компоненте. У условима дуготрајног исељавања смањен је фертилни контингент, те се предвиђа да ће број живорођених у Општини, али и целој Браничевској области бити мањи. Ови процеси су условили и изразито неповољну старосну структуру становништва и одмакао процес старења. Континуирано смањење миграционог потенцијала, услед све мање демографске базе за исељавање, указује да би до 2030. године миграциони потенцијал био непромењен. Зато је јасна дугорочна неодрживост актуелног демографског система, о чему говоре и процене и пројекције броја становника. Наиме, уколико опадање броја становника задржи исти темпо као и у претходној деценији, 2032. године у Општини

ће живети 13.750 становника. Извесније је међутим да би тај пад био и интензивнији услед стања демографских ресурса, уколико се не би примениле позитивне мере из овог Плана.

Са становишта уравнотеженог развоја, уређења и коришћења простора, као и са становишта процеса који се одвијају у становништву Републике Србије, а посебно у њеном источном делу, **планска концепција** демографског развоја општине Велико Градиште заснива се на:

- **успоравању негативних тенденција** у укупном кретању становништва кроз мере заустављања даљег пада природног прираштаја и смањивања и успоравања емиграције (исељавања) млађег и фертилног контингента становништва;
- **стварању економских, социјалних, политичких и културних миљеа** у циљу достизања нивоа демографског стања и процеса који би обезбедили просту репродукцију становништва;
- **подстицању селективног повратка**, посебно млађег и образованог контингента популације, из иностранства, кроз стварање економске и социјалне климе за њихово укључивање у привредне и друштвене активности у општини;
- **стварању услова за повратак** наведеног контингента становништва у сеоска подручја Општине (поједина сеоска насеља или центри заједница насеља), а не само у општински центар;
- **смањивању емиграције** младог и високообразованог становништва, као и унапређивању нивоа образовања старијих контингената становништва, ради могућности запошљавања или наставка радних активности у новим привредним делатностима;
- **развијању дневне миграције** на релацијама село град, село - центар заједнице насеља, а успоравање дефинитивних пресељавања.

Основни циљ је ублажавање негативних тенденција демографског развоја, кроз мере популационе политике које би биле усмерене на повећање фертилитета до нивоа потребног за просто обнављање становништва.

Такође, неопходно је креирати ефикасне мере усмерене ка постизању позитивног миграционог салда у дужем временском периоду. Ефикасно управљање миграционим токовима, које би било усмерено ка ублажавању емиграције, пре свега из руралних простора Општине, представља један од приоритета у будућем периоду. То би се могло постићи кроз решавање проблема незапослености, пре свега младог становништва, развој предузетништва у сеоским насељима кроз диверзификацију руралне економије, развој одређених видова туризма, разноврсне пољопривредне производње и заната, као и додатних економских активности. Са друге стране, услед интензивног процеса старења, који представља један од најозбиљнијих развојних проблема, неопходно је развити најзначајније сервисе подршке овом најрањивијем контингенту становништва, пре свега кроз јачање социјалне и здравствене заштите.

Општина има неповољну образовну структуру становништва. Ради превазилажења оваквог стања потребно је ускладити образовне профиле са потребама на тржишту рада, потом покренути пројекте неформалног образовања и развити програме специјализованих знања, вештина и одговарајућих образовних профила. Такође, високи удели лица са основним и средњим образовањем су неповољни пре свега у изразито руралном простору.

Бројна дијаспора као агент развоја овог простора кроз улагање у предузетништво може да подстакне развој привреде, креирање нових послова и иновације. Повратне миграције, поред квантитативног, имају и квалитативни значај у смислу јачања социјалног капитала, кроз размену стеченог знања и искуства у иностранству. Прилив дознака је значајан и релативно стабилан извор

спољног финансирања привреде, а са повећањем обима дознака расте и њихов макроекономски и микроекономски значај.“

У поглављу 2.3.3. Јавне службе, у делу текста који се односи на *Јавне службе – планску концепцију - Систем образовања*, мења се текст и сада гласи:

„У наредном планском периоду, развој инфраструктуре основног образовања засниваће се на принципу функционалне консолидације и модернизације. Основни циљ је стварање мреже објеката која ће истовремено бити економски одржива и педагошки супериорна.

У том смислу, приоритет представља завршетак започетих инвестиција и проширење капацитета постојећих осмогодишњих матичних школа. Ово обухвата доградњу спортских дворана, уређење отворених игралишта, као и темељну реконструкцију уз додатно техничко опремање објеката у свим већим насељима. Циљ ових улагања је да централне школе постану модерни образовни центри који задовољавају све савремене стандарде наставе и ваннаставних активности.

Упоредо са јачањем централних објеката, неопходно је приступити оптимизацији мреже школских објеката кроз њихову реорганизацију и постепено гашење јединица са изразито малим бројем ученика, попут школе у Средњеву где тренутно постоје два објекта. Ова мера је директно усмерена на рационализацију трошкова пословања и ефикаснију алокацију буџетских средстава. Уместо одржавања нерентабилне и инфраструктурно оскудне мреже разуђених одељења, фокус се пребацује на подизање квалитета наставног процеса у функционалним целинама.

Како би се осигурала доступност образовања свим ученицима након укидања издвојених одељења, средства остварена рационализацијом биће приоритетно преусмерена на унапређење система организованог превоза ученика. На овај начин се осигурава безбедна и редовна веза између руралних насеља и матичних школа, чиме се деци из свих делова територије омогућава равноправан приступ најквалитетнијим образовним и спортским ресурсима.“

У оквиру дела 4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА, поглавље 4.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ, одељак 4.1.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО УРБАНИСТИЧКИМ ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА, поднаслов Урбанистичка целина постојећег насеља - –подручје постојећег насеља уређајне основе, у тачки 3. Минимална површина и ширина грађевинске парцеле, став два који гласи:

„Минимална ширина грађевинске парцеле је за слободностојећи објекат 10,0m, двојни објекат 8,0m (2x8m), а објекат у низу 6,0m.

мења се и сада гласи:

„Минимална ширина новоформиране грађевинске парцеле је за слободностојећи објекат 10,0m, двојни објекат 8,0m (2x8m), а објекат у низу 6,0m.“

У поднаслову Зона викенд насеља у оквиру К.О. Рам, К.О. Затоње, К.О. Кисиљево... - Становање мале густине, у тачки 2. Положај објеката на парцели, став два који гласи:

„Грађевинска линија је дефинисана на минимално 5,0m удаљености у односу на планирану регулацију саобраћајница и површина јавне намене.“

мења се и гласи:

„Грађевинска линија је дефинисана на минимално 5,0m удаљености у односу на планирану регулацију саобраћајница и површина јавне намене у односу на општинске путеве, а минимално 2,0m у односу на некатегорисане саобраћајнице.“

У тачки 2. Положај објеката на парцели, после става четири додаје се нови став који гласи:

„Минимална удаљеност објеката од границе суседне парцеле износи 1,5m уколико нису планирани отвори ка суседној парцели.“

У тачки 3. Минимална површина и ширина грађевинске парцеле, став два који гласи:

„Минимална ширина грађевинске парцеле је за слободностојећи објекат 10,0m, двојни објекат 8,0m (2x8m), а објекат у низу 6,0m.“

мења се и гласи:

„Минимална ширина новоформиране грађевинске парцеле је за слободностојећи објекат 10,0m, двојни објекат 8,0m (2x8m), а објекат у низу 6,0m.“

У тачки 4. Други објекти на парцели, став први који гласи:

„Дозвољена је изградња другог објекта на парцели и то као помоћног објекта (гараже, оставе, летње кухиње, сеници и сл). У оквиру партерног уређења могућа је изградња и отвореног базена а на већим парцелама и спортских терена (кошаркашки терен, тениски терен и сл.).“

мења се и гласи:

„Дозвољена је изградња више објеката у оквиру парцеле у оквиру дозвољених параметара. У оквиру партерног уређења могућа је изградња и отвореног базена, а на већим парцелама и спортских терена (кошаркашки терен, тениски терен и сл.).“

У тачки 8. Услови за оградавање, ставови један и два који гласе:

„Оградавање је могуће живом зеленом оградом која ће бити укомпонована у целокупно партерно уређење и озелењавање у оквиру парцеле. Жива ограда се поставља унутар границе парцеле.

Капије на улазу у парцелу могу бити максималне висине 1,4m, од дрвета или метала без наглашених елемената.“

мењају се и гласе:

„Оградавање је могуће оградом висине до 1,8 m у односу на коту тротоара, при чему за ограде на регулационој линији висина парапета може бити до 1,2m, а остали део је транспарентан.

Ограде се постављају на границу парцеле тако да стубови ограде и капије буду на парцели која се ограда. Парцеле се могу оградити и живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије.“

У тачки 11. Минимални степен комуналне опремљености, став три који гласи:

„До изградње канализационе мреже могуће је одвођење отпадних вода преко водонепропусних септичких јама. До изградње водоводне мреже снабдевање водом је могуће из бунара. Када се изгради систем водовода и канализације објекти се морају прикључити на исти а септичке јаме и бунари укинути.“

мења се и гласи:

„До изградње канализационе мреже могуће је одвођење отпадних вода преко водонепропусних септичких јама. До изградње водоводне мреже снабдевање водом је могуће из бунара. Када се изгради систем водовода и канализације објекти се морају прикључити на исти а септичке јаме и бунари укинати. Изузетно, могућа је изградња објеката и када није обезбеђено прикључење на електроенергетску мрежу уз обавезу решавања снабдевања путем обновљивих извора енергије.“

У оквиру дела 5. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА, поглавље 5.2. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, одељак 5.2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И УРБАНИСТИЧКО-ТЕХНИЧКИХ ДОКУМЕНАТА, став један који гласи:

„У обухвату Просторног плана у целости се примењују следећи урбанистички планови који представљају стечене обавезе у овом Плану:

- План генералне регулације насеља Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 15/2014), односно Измена и допуна Плана генералне регулације за насеље Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 33/2020)
- План детаљне регулације Туристичког насеља Бели Багрем у општини Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 15/2014), односно Измене и допуне Плана детаљне регулације Туристичког насеља Бели Багрем у општини Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 6/2020);
- План детаљне регулације Централне зоне насеља Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 13/2017);
- План детаљне регулације инфраструктурног коридора туристичког пута и пешачко бициклистичке стазе дуж обале Дунава и Сребрног Језера у општини Велико Градиште - деоница Рам-Затоње ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 2/2020);
- План детаљне регулације Полетно слетне авио стазе са пратећим садржајима у општини Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 7/2017);
 - У току је израда Плана детаљне регулације Аеродрома Сребрно језеро на проширеној локацији ПДР Полетно слетне авио стазе, чијим ће доношењем престати да важи предметни ПДР;
- План детаљне регулације Дела насеља Калиновац, К.О. Затоње ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 1/2016);
- План детаљне регулације Подручја Ледерата ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 10/2015);
- План детаљне регулације Подручја тврђаве Рам ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 15/2015);
- План детаљне регулације Енергетског постројења на биогаз К.О. Пожежено ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 7/2018);
- План детаљне регулације Ветропарк Дунав 1 и Дунав 3 ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 6/2013);
- План детаљне регулације Ветропарк Рам ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 6/2013);
- План детаљне регулације подручја ветроелектране "Кривача" на територији општине Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 10/2013).“

мења се и гласи:

„У обухвату Просторног плана у целости се примењују следећи урбанистички планови који представљају стечене обавезе у овом Плану:

- План генералне регулације насеља Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 15/2014), односно Измена и допуна Плана генералне регулације за насеље Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 33/2020), односно Друга Измена и допуна Плана генералне регулације за насеље Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 3/2023)
- План детаљне регулације Туристичког насеља Бели Багрем у општини Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 51/2023), односно Измене и допуне Плана детаљне регулације Туристичког насеља Бели Багрем у општини Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 3/2026);
- План детаљне регулације Централне зоне насеља Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 13/2017), односно Измене и допуне Плана детаљне регулације Централне зоне насеља Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 25/2021);
- План детаљне регулације инфраструктурног коридора туристичког пута и пешачко бициклическе стазе дуж обале Дунава и Сребрног Језера у општини Велико Градиште - деоница Рам-Затоње ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 2/2020);
- План детаљне регулације Аеродрома Сребрно језеро ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 25/2021);
- План детаљне регулације Дела насеља Калиновац, К.О. Затоње ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 1/2016);
- План детаљне регулације Подручја Ледерата ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 10/2015);
- План детаљне регулације Подручја тврђаве Рам ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 15/2015);
- План детаљне регулације Енергетског постројења на биогаз К.О. Пожежено ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 7/2018);
- План детаљне регулације Ветропарк Дунав 1 и Дунав 3 ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 6/2013);
- План детаљне регулације Ветропарк Рам ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 6/2013);
- План детаљне регулације подручја ветроелектране "Кривача" на територији општине Велико Градиште ("Сл. гласник општине Велико Градиште", бр. 10/2013)."
- План детаљне регулације туристичког комплекса Шпиц („Сл.гласник општине Велико Градиште“, бр. 29/2021)
- План детаљне регулације туристичког подручја у К.О. Кисилево који је у процедури усвајања."

На крају одељака 5.2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И УРБАНИСТИЧКО-ТЕХНИЧКИХ ДОКУМЕНАТА, након последњег става, додаје се нови став који гласи:

Према прописима о планирању и изградњи, уколико надлежни орган донесе одлуку о томе, за део обухвата Плана који није у границама заштићеног подручја може се, према датим смерницама за спровођење овог Плана, изградити одговарајући урбанистички план, док се за део обухвата у границама заштићеног подручја може изградити одговарајући документ просторног и урбанистичког планирања у складу са Законом."

У поднаслову Локације за које је обавезна израда урбанистичког пројекта, став један, тачка пет која гласи:

„5. За изградњу нових објеката са више стамбених јединица у оквиру викенд насеља."

мења се и гласи:

„5. За изградњу нових објеката са више од четири стамбене јединице у оквиру викенд насеља.“

У поднаслову Локације за које је обавезна израда урбанистичког пројекта, став један, након тачке десет, додаје се тачка једанаест која гласи:

„11. За изградњу радио базних станица, репетитора и осталих објеката за електронску комуникациону инфраструктуру“.